

Voorwoord

Dit zakboek is geschreven voor algemeen en buitengewoon opsporingsambtenaren en is een afgeslankte versie van de zakboeken *Strafvordering én Strafrecht voor de Hulpofficier*. Het bevat minder onderwerpen die ook minder diepgaand besproken worden en waar mogelijk is het taalgebruik vereenvoudigd. Besproken worden de volgende onderwerpen.

Strafvordering (hoofdstuk 1 t/m 10)

- De opsporingsbevoegdheid van opsporingsambtenaren (algemeen, buitengewoon, KMar, bijzondere opsporingsdiensten).
- De verdachte, waaronder diens rechten en plichten (incl. het consultatierecht en het recht op verhoorbijstand).
- De belangrijkste opsporingsbevoegdheden uit het Wetboek van Strafvordering (incl. enkele bijzondere opsporingsbevoegdheden).
- De belangrijkste opsporingsbevoegdheden uit de volgende bijzondere wetten:
  - o de Algemene wet bestuursrecht;
  - o de Wegenverkeerswet;
  - o de Wet wapens en munitie;
  - o de Opiumwet;
  - o de Wet op de Economische Delicten;
  - o de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften.

Strafrecht (hoofdstuk 11 t/m 34)

- Tips voor de juridische verwerking van veel voorkomende misdrijven.
- Algemene leerstukken uit het Wetboek van Strafrecht (opzet, schuld, oorzakelijkheid, strafuitsluitingsgronden, poging, voorbereiding, deelneming, enz.).
- De meest voorkomende misdrijven en overtredingen uit het Wetboek van Strafrecht, de Opiumwet, de Wet wapens en munitie en de Wegenverkeerswet.

Zie voor een compleet overzicht van de inhoud van dit zakboek de inhoudsopgave.

Praktijkvragen, verbeterpunten, vakvragen, tabellen, stappenschema's

Door de verwerking van jurisprudentie worden honderden dagelijks voorkomende praktijkvragen besproken en beantwoord. Waar nodig worden tips voor het onderzoek en het proces-verbaal gegeven. Alle antwoorden op vakvragen die de auteur de laatste decennia heeft gekregen, zijn voor zover van belang verwerkt in dit zakboek. Dat geldt ook voor de ervaringen die de auteur heeft opgedaan in het kader van kwaliteitsprojecten Politie-OM. De dwangmiddelen zijn zoveel mogelijk in tabellen samengevat. Tevens zijn twee stappenschema's toegevoegd: *ibn* (6.37) en *doorzoeken ter ibn* (6.38). Regelgeving, literatuur en jurisprudentie zijn bijgewerkt tot half juli 2017.

Voor meer onderwerpen, diepgang en voetnoten wordt verwezen naar de zakboeken *Strafvordering voor de Hulpofficier* en *Strafrecht voor de Hulpofficier* (resp. ruim 600 en 500 pagina's).

Alle zakboeken verschijnen jaarlijks begin september, het zakboek *Proces-verbaal en Bewijsrecht* tweejaarlijks. De zakboeken zijn ook digitaal verkrijgbaar en de zakboeken *Strafvordering voor de Hulpofficier* en *Strafrecht voor de Hulpofficier* zijn ook online te raadplegen (maandelijks geactualiseerd). Zie wolterskluwer.nl/politie of zakboekenpolitie.com.

Overige zakboeken

Zie daarvoor pagina 3 van het kft van dit zakboek en wolterskluwer.nl/politie of zakboekenpolitie.com.

Actualiteiten na verschijning van papieren zakboeken

De belangrijkste actualiteiten na het verschijnen van de papieren zakboeken worden verwerkt op zakboekenpolitie.com, twitter.com/zakboeken en facebook.com/zakboeken.

Zakboeken ook geactualiseerd online

De drie zakboeken Strafvordering, Strafrecht en Wetteksten voor de HulpOvJ zijn ook online te raadplegen en worden maandelijks geactualiseerd. Raadpleeg voor een abonnement wolterskluwer.nl/politie.

Zakboekenpolitie.com

Op deze website zijn de volgende onderwerpen terug te vinden.

1. Actualiteiten verschenen na afsluiting van de laatste papieren edities van de zakboeken (per zakboek en per paragraaf weergegeven).
2. Meerkeuzetoetsen over de inhoud uit de zakboeken Strafvordering en Strafrecht en Proces-verbaal en Bewijsrecht.
3. De mogelijkheid tot het geven van verbetertips voor de zakboeken.
4. Productinfo over en bestellen van de diverse zakboeken (inclusief digitale versies).

Meerkeuzetoetsen op zakboekenpolitie.com

Op zakboekenpolitie.com zijn de volgende meerkeuzetoetsen terug te vinden (in Word of Pdf).

1. Algemeen.
2. Verdachte.
3. Vrijheid.
4. Kleding/lichaam.
5. Beslag.
6. Plaatsen.
7. Bijzondere opsporingsbevoegdheden.
8. Overige bevoegdheden.
9. Bijzondere Wetten.
10. Strafvordering overall (4 toetsen).
11. Veel voorkomende misdrijven overall (2 toetsen).
12. Zedenmisdrijven.
13. Proces-verbaal en Bewijsrecht.

Totaal 415 meerkeuzevragen met antwoorden, uitleg en verwijzingen naar de zakboeken. In de vragen zijn de meest voorkomende verbeterpunten verwerkt. Zie zakboekenpolitie.com > toetsen.

Twitter.com/zakboeken

Ook u kunt volger worden van de zakboeken en tweets ontvangen met de laatste nieuwtjes. Zie twitter.com/zakboeken.

Facebook.com/zakboeken

De belangrijkste actualiteiten na de laatste papieren zakboeken zijn ook te volgen via facebook.com/zakboeken.

Utrecht, 17 juli 2017

Mike Hoekendijk

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
Overige zakboeken	4
Actualiteiten na verschijning van papieren zakboeken	4
Zakboeken ook geactualiseerd online	4
Zakboekenpolitie.com	4
Meerkeuzetoetsen op zakboekenpolitie.com	4
Twitter.com/zakboeken	4
Facebook.com/zakboeken	4
GEBRUIKTE LITERATUUR	15
GEBRUIKTE AFKORTINGEN	16
1 DE OPSPORINGSAMBTENAAR	
1.1 Opsporingsbevoegdheid algemeen opsporingsambtenaar	17
1.2 Opsporingsbevoegdheid KMar	19
1.3 Opsporingsbevoegdheid bijzondere opsporingsdiensten	20
1.4 Opsporingsbevoegdheid boa	22
1.5 Territoriale bevoegdheid opsporingsambtenaar	25
1.6 HulpOv's	26
2 DE VERDACHTE	
2.1 Definiëring begrip verdachte	27
2.2 Anonieme info (MMA, CI, AIVD, enz.)	27
2.3 Overige jurisprudentie verdachte / verdenking	29
2.4 Rechtsbijstand verdachte	34
2.5 Recht op vrij verkeer/beperking	42
2.6 Verhoor verdachte	42
2.7 Tolk en vertaling (verdachte/getuige/aangever/deskundige)	45
2.8 Proceshouding verdachte (zwijgen/liegen)	48
2.9 Verhoor verdachte als getuige / gebruik verklaring verdachte	48
2.10 Processtukken en recht op inzage	49
2.11 Jeugdige verdachten	49
2.12 Onschuldbeginnsel, zelfincriminatie, plichten verdachte	50
2.13 Medische verzorging van de verdachte	51
2.14 Vroeghulp door reclasseringswerker	51
2.15 Het slachtoffer	52
3 DWANGMIDDELEN ALGEMEEN	
3.1 Inleiding dwangmiddelen	53
3.2 Begripsomschrijving opsporen / vervolgen / stuiten verjaring	53
3.3 Dwangmiddelen en toestemming	54
3.4 Dwangmiddelen en fundamentele rechten (verdragen/grondwet)	55
3.5 Beginselen van behoorlijk strafprocesrecht	56
3.6 Subsidiariteit en proportionaliteit	56
3.7 Onrechtmatig optreden opsporingsambtenaar/onrechtmatig bewijs	56
3.8 De Nationale ombudsman (N.o.)	57
3.9 Vormverzuimen / onrechtmatig bewijs (art. 359a Sv / 6 EVRM)	57
3.10 Niet-ontvankelijkheid van het OM	58
3.11 Gevolgen van door burgers onrechtmatig verkregen bewijs	58
3.12 Het pv	59

3.13	Verschoningsgerechtigden	60
3.14	Gebruik getuigenverklaring na niet wijzen op verschoningsrecht	61
3.15	Handhaving orde bij ambtsverrichtingen (art. 124 Sv)	62
3.16	Herhaalde toepassing dwangmiddelen	64
3.17	(Onderzoek naar) geweld door / overlijden bij politie/KMar/boa	65
3.18	Ambtsinstructie politie, KMar en andere opsp. ambtenaren	69
3.19	Confrontatie / identificatie / herkenning	70
3.20	Diplomatieke/staatsrechtelijke onschendbaarheid/immunititeit	76
3.21	Legitimatieplicht ambtenaar	76
3.22	Wet op de identificatieplicht (Wid)	77
3.23	Ernstige bezwaren (art. 56 en 67 lid 3 Sv en 9 Opiumwet)	83
3.24	Optreden op basis van art. 3 Politiewet	83
3.25	Toegang / onderzoek voertuig	88
3.26	Klachten over politieoptreden	96
3.27	CI en TCI	96
3.28	Toezeggingen door opsporingsambtenaar	96
3.29	Fotograferen van de verdachte tijdens of kort na aanhouding	96
3.30	Spraak/stemherkenning	97
3.31	Videoconferentie (televoorgeleiding/teleshoren)	97
3.32	Aanwijzingen/richtlijnen/instructies v/h College van PG's	97
3.33	Algemene verbeterpunten/kennelijke misstanden	98
3.34	Filmen/fotograferen van opsp. ambt. / publiceren opnames	98
4	DWANGMIDDELEN PERSOONLIJKE VRIJHEID	
4.1	Inleiding dwangmiddelen persoonlijke vrijheid	99
4.2	Staande houden	99
4.3	Aanhouden, algemeen	100
4.4	Ontdekking heterdaad / buiten heterdaad	103
4.5	Aanhouding heterdaad	105
4.6	Misdrijven waarvoor vh is toegelaten	105
4.7	Aanhouding buiten heterdaad	108
4.8	Betreden plaatsen ter aanhouding / toegang en doorgang	111
4.9	Doorzoeken plaatsen ter aanhouding	111
4.10	Tabellen aanhouding	113
4.11	Voorgeleiding	114
4.12	Afzien van voorgeleiding	115
4.13	Ophouden voor onderzoek	115
4.14	Ophouden voor onderzoek ter identificatie	118
4.15	Ivs	119
4.16	Voorwaarden voor ivs	120
4.17	Vh-feit als voorwaarde voor ivs	121
4.18	Belang van het onderzoek	121
4.19	Einde ivs	121
4.20	In kennis stellen familie/huisgenoot/consulaat, bezoek verdachte	122
4.21	Rechtmatigheidstoetsing ivs door de RC	123
4.22	Maatregelen in het belang van het onderzoek of de orde	124
4.23	Tabel ivs	127
4.24	Tabel staande houden t/m verlenging ivs	127
4.25	Vh: algemeen, voorwaarden, uitvoerbaarheid, ingangstijdstip, duur	128

4.26	Misdrijven waarvoor vh mogelijk is	129
4.27	Gronden voor vh	129
4.28	Ibs	133
4.29	Gevangenhouding en gevangenneming	134
4.30	Schorsing van vh	134
4.31	Waterdichte schottentheorie	135
4.32	Vrijheidsbeperkende middelen (art. 7 Politiewet)	135
4.33	Wet tijdelijk huisverbod	136
4.34	Tabellen vh	137
5	DWANGMIDDELEN LICHAMELIJKE INTEGRITEIT	
5.1	Inleiding/overzicht dwangmiddelen lichamelijke integriteit	141
5.2	Onderzoek kleding en lichaam (opsporingsfouillering)	142
5.3	Identificatiefouillering / onderzoek voorwerpen	145
5.4	Veiligheidsfouillering	146
5.5	Insluitingsfouillering	150
5.6	DNA-onderzoek	152
5.7	Besluit en regeling DNA-onderzoeken	155
5.8	Overige jurisprudentie DNA-onderzoeken	155
5.9	Bevel onderzoek OvJ besmettelijke ernstige ziekte	156
5.10	Ibn aangetroffen voorwerpen	158
5.11	Waarschuwing	158
5.12	Aanleggen van handboeien	158
5.13	Identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen	159
5.14	Bevel middelenonderzoek bij geweldplegers	160
5.15	Tabellen dwangmiddelen lichamelijke integriteit	163
6	DWANGMIDDELEN VOORWERPEN	
6.1	Ibn algemeen / definitie	165
6.2	Voorwaarden ibn	166
6.3	Klassiek beslag: de vatbaarheid	166
6.4	Waarheidsvinding strafbaar feit	166
6.5	Waarheidsvinding wederrechtelijk verkregen voordeel	167
6.6	Verbeurdverklaring	167
6.7	Onttrekking aan het verkeer	168
6.8	Klassiek beslag: de bevoegdheid	168
6.9	Beslagbevoegdheden opsp. ambt. (art. 95 t/m 96b, 102a en 551 Sv)	169
6.10	Beslagbevoegdheden (hulp)OvJ (art. 96c, 97 en 100 t/m 102a Sv)	174
6.11	Plaatsen doorzoeking art. 97 Sv	175
6.12	Ibn tijdens schouw	175
6.13	Beslagbevoegdheden RC	175
6.14	Tabel klassiek beslag	175
6.15	Hoofdpijnen ontnemingswetgeving / Aanwijzing afpakken	176
6.16	Toepassingsbereik art. 36e Sr	177
6.17	Ontneming: bewijs voering, bewijsmiddelen en bewijskracht	178
6.18	Voorwaarden conservatoir beslag	178
6.19	Conservatoir beslag: de vatbaarheid (art. 94a Sv)	178
6.20	Conservatoir beslag: de bevoegdheid	179
6.21	Conservatoir beslag krachtens incidentele machtiging RC	179
6.22	Sfo en (beslag)bevoegdheden (incl. doorzoeking) tijdens sfo	180

6.23	Tabel conservatoir beslag	181
6.24	Vormvoorschriften ibn	181
6.25	Ibn in een woning (art. 99 Sv)	181
6.26	Beslag/doorzoeken: prof. versch. recht (art. 98 en 125i Sv)	182
6.27	Dringende noodzakelijkheid bij ibn	182
6.28	Omschrijving 'met zich voeren' (art. 95 Sv)	183
6.29	Kennisgeving ibn en ontvangsbewijs (art. 94 lid 3 Sv)	183
6.30	Beslag: beëindiging, bewaring en beklag	183
6.31	Strafbepalingen beslag	184
6.32	Ibn in het kader van de Politiewet	184
6.33	Definitie doorzoeking / toegang en doorgang	184
6.34	Onderzoek aan/in inbeslaggenomen voorwerpen	187
6.35	Overige jurisprudentie ibn	187
6.36	Tabellen ibn / doorzoeken ter ibn of ter vastlegging gegevens	189
6.37	Stappenschema ibn	195
6.38	Stappenschema doorzoeken ter ibn Sv	196
7	DWANGMIDDELEN PLAATSEN	
7.1	Inleiding dwangmiddelen plaatsen	197
7.2	Algemene wet op het binnentreden (Awbi), inleiding	197
7.3	Wettekst Awbi (met bespreking)	198
7.4	Plaats/woning	204
7.5	Meerdere woningen in één pand	207
7.6	Betreden/binnentreden	207
7.7	De bewoner(s)	207
7.8	Toestemming, meerdere bewoners, toestemming intrekken	207
7.9	Binnentreden en voortgezette toepassing van bevoegdheden	208
7.10	Binnentreden ter hulpverlening (art. 7 lid 2 Politiewet)	209
7.11	Proportionaliteit bij binnentreden	210
7.12	Binnentreden in het kader van Sv en bijzondere wetgeving	210
7.13	De schriftelijke machtiging binnentreden: jurisprudentie	211
7.14	Tabellen dwangmiddelen plaatsen	213
8	BIJZONDERE OPSPORINGSBEVOEGDHEDEN	
8.1	Inleiding bijzondere opsporingsbevoegdheden	217
8.2	Wet Bob in vogelvlucht	217
8.3	Stelselmatige observatie	218
8.4	Tabel stelselmatige observatie (titel IVa en V)	222
8.5	Pseudokoop en pseudodienstverlening	222
8.6	Vorderen gegevens	223
8.7	Opsporing terroristisch misd. (titel Vb) / bijstand burger (titel Vc)	227
8.8	Wetsvoorstel vastleggen en bewaren van kentekengegevens	231
9	OVERIGE BEVOEGDHEDEN UIT SV	
9.1	Doorz. ter vastlegging gegevens, enz. (art. 125i Sv e.v.)	233
9.2	Schouw	233
9.3	Aangifte en klacht	233
9.4	Overige jurisprudentie klacht	237
10	BIJZONDERE WETTEN	
10.1	Inleiding bijzondere wetten; toezicht en opsporing	238
10.2	Algemene wet bestuursrecht: toezicht en bestuursdwang	238
10.3	Samenloop toezicht/controle en opsporing	246

10.4	Misbruik of voortgezette toepassing van bevoegdheden	247
10.5	APV's: inbrekerswerktuigen / hulpmiddelen winkeldiefstal	249
10.6	Stilhoudingsvordering toezichthouder / art. 82 RVV / 12 WVV	254
10.7	Art. 8, 158 t/m 160, 163 en 169 WVV	255
10.8	Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer	261
10.9	Het rijverbod/besturen tijdens rijverbod	261
10.10	Inordering rijbewijs op grond van art. 164 WVV	262
10.11	Inordering rijbewijs op grond van art. 130 WVV	264
10.12	Defect ademanalyseapparaat	266
10.13	Tegenonderzoek en kosten tegenonderzoek	266
10.14	Overige jurisprudentie alcoholwetgeving	266
10.15	Varen, vliegen en besturen spoorvoertuig onder invloed	269
10.16	Art. 6 WVV (dood/letsel door schuld in verkeer) en vh	270
10.17	WVM	270
10.18	Overige jurisprudentie WVM	278
10.19	De Opiumwet	278
10.20	Overige jurisprudentie Opiumwet	281
10.21	De Wet op de economische delicten (WED)	284
10.22	Algemene douanewet	286
10.23	Wet adm.rechtelijke handh. verkeersvoorschr. (Mulder)	286
11	VEEL VOORKOMENDE CRIMINALITEIT / ZSM	
11.1	Inleiding	291
11.2	ZSM	291
11.3	Nieuwkomers	291
11.4	Studietips veel voorkomende misdrijven / dwangmiddelen	291
11.5	Dwangmiddelen/bevoegdheden en digitale zakboeken	292
11.6	Wetten.nl: altijd actueel en terugkijken in geschiedenis mogelijk	292
11.7	Actualiteiten Zakboeken Politie	292
11.8	Twitter / Facebook	292
11.9	Bewijsrecht	292
11.10	Algemene tips voor beoordelen zaak	294
11.11	Beeldmateriaal	294
11.12	Betreden woning	295
11.13	Vormverzuim (onrechtmatig verkregen bewijs)	295
11.14	Check opsporingsbevoegdheid buitengewoon opsporingsambtenaar	295
11.15	Ambtswang, verzet, niet voldoen bevel/vordering, beletten/enz.	296
12	INLEIDING (OPZET, SCHULD, OORZAKELIJKHEID, STRAFUITSLUITINGSGRONDEN, ENZ.)	
12.1	Inleiding	297
12.2	Gevolgs- en gedragsdelicten	297
12.3	Commissie- en omissiedelicten	297
12.4	Aflopemde en voortdurende delicten	297
12.5	Kwaliteitsdelicten	298
12.6	Tijd en plaats van het delict	298
12.7	Oorzakelijkheid (causaliteit/toerekenen)	298
12.8	Opzet	299
12.9	Schuld	301
12.10	Wederrechtelijkheid	302
12.11	Voorbedachte raad	302

12.12	Geobjectiveerde bestanddelen	302
12.13	Strafuitsluitingsgronden: inleiding	303
12.14	Noodweer(exces) / putatief noodweer (art. 41 Sr)	304
13	POGING, VOORBEREIDING EN DEELNEMING	
13.1	Inleiding	307
13.2	Poging (art. 45 Sr)	307
13.3	Vorbereiding (art. 46 Sr)	308
13.4	Poging uitlokking / doen plegen (art. 46a Sr)	310
13.5	Vrijwillige niet-voltooiing (art. 46b Sr)	310
13.6	Deelneming	312
13.7	Plegen (art. 47 Sr)	312
13.8	Doen plegen (art. 47 Sr)	312
13.9	Medeplegen (art. 47 Sr)	313
13.10	Uitlokken (art. 47 Sr)	314
13.11	Medeplichtigheid (art. 48 Sr)	315
13.12	Verschillen tussen enige vormen van deelneming	316
13.13	Deelneming aan deelneming	316
14	BETEKENIS VAN SOMMIGE UITDRUKKINGEN	
14.1	Gegevens (art. 80quinquies Sr)	317
14.2	Geautomatiseerd werk (art. 80sexies Sr)	317
14.3	Plegen van geweld (art. 81 Sr)	317
14.4	Zwaar lichamelijk letsel (art. 82 Sr)	318
14.5	Inklimming (art. 89 Sr)	320
14.6	Valse sleutels (art. 90 Sr)	320
14.7	Opkoper en opkopen (art. 90bis Sr)	320
14.8	Discriminatie (art. 90quater Sr)	321
15	MISDRIJVEN TEGEN DE OPENBARE ORDE	
15.1	Opruiing (art. 131 Sr)	323
15.2	Huisvredebreuk (woning, besloten lokaal of erf) (art. 138 Sr)	324
15.3	Lokaalvredebreuk (lokaal openbare dienst) (art. 139 Sr)	328
15.4	Gebruik verborgen camera in woning, enz. (art. 139f Sr)	329
15.5	Openlijke geweldpleging (art. 141 Sr)	330
15.6	Opz. gelegenheid/enz. verschaffen plegen geweld (art. 141a Sr)	334
15.7	Vals alarm, gebruik alarmnummer (art. 142 Sr)	334
15.8	Nepbom verzenden/plaatsen/achterlaten/melden (art. 142a Sr)	336
15.9	Grafschennis (art. 149 Sr)	336
16	MISDRIJVEN WAARDOOR DE ALGEMENE VEILIGHEID VAN PERSONEN OF GOEDEREN IN GEVAAR WORDT GEBRACHT	
16.1	Brandstichting, ontploffing, overstroming (art. 157 Sr)	338
16.2	Brand enz. door schuld (art. 158 Sr)	339
16.3	Belemmeren blussen brand (art. 159 Sr)	340
16.4	Vernieling gebouw (art. 170 Sr)	341
16.5	Vernieling gebouw door schuld (art. 171 Sr)	341
17	MISDRIJVEN TEGEN HET OPENBAAR GEZAG EN MEINEED	
17.1	Ambtswang (art. 179 Sr)	342
17.2	Wederspannigheid (art. 180 Sr)	343
17.3	Strafverzwaringen ambtswang/wederspannigheid (art. 181 Sr)	347
17.4	Strafverzwaringen ambtswang/wederspannigheid (art. 182 Sr)	348

17.5	Niet voldoen aan bevel, beletten/belemm./verijd. (art. 184 Sr)	348
17.6	Bemoeilijken ambtsverrichting (art. 185 Sr)	352
17.7	Deelnemen aan samenscholing (art. 186 Sr)	354
17.8	Valse aangifte of klacht (art. 188 Sr)	355
17.9	Hulp aan daders van misdrijven (art. 189 Sr)	356
17.10	Meineed (art. 207 Sr)	358
18	VALS GELD	
18.1	Inleiding	361
18.2	Geld namaken / vervalsen (art. 208 Sr)	361
18.3	Vals geld uitgeven, ontvangen, enz. (art. 209 Sr)	361
18.4	Uitgeven vals geld te goeder trouw ontvangen (art. 213 Sr)	363
19	VALSHEID MET GESCHRIFTEN, GEGEVENS EN BIOMETRISCHE KENMERKEN	
19.1	Valsheid in geschrift (art. 225 Sr)	364
19.2	Vals reisdocument/identiteitsbewijs; identiteitsfraude (art. 231 Sr)	366
19.3	Identific. pers. gegevens van ander misbruiken (art. 231b Sr)	368
20	BELEDIGING	
20.1	Inleiding	369
20.2	Smaad(schrift) (art. 261 Sr)	370
20.3	Laster (art. 262 Sr)	372
20.4	Eenvoudige belediging (art. 266 Sr)	372
20.5	Belediging openbaar gezag, enz. (art. 267 Sr)	373
20.6	Lasterlijke aanklacht (art. 268 Sr)	375
20.7	Belediging meestal klachtdelict (art. 269 Sr)	376
21	MISDRIJVEN TEGEN DE PERSOONLIJKE VRIJHEID	
21.1	Opzettelijke vrijheidsberoving (art. 282 Sr)	377
21.2	Dwang (art. 284 Sr)	378
21.3	Bedreiging (art. 285 Sr)	378
21.4	Beïnvloeding getuige (art. 285a Sr)	382
21.5	Belaging (stalking) (art. 285b Sr)	383
22	MISDRIJVEN TEGEN HET LEVEN	
22.1	Doodslag (art. 287 Sr)	387
22.2	Doodslag in combinatie met ander feit (art. 288 Sr)	389
22.3	Moord (art. 289 Sr)	391
23	MISHANDELING EN VEROORZAKEN DOOD OF ZWAAR LICHAAMELIJK LETSEL DOOR SCHULD	
23.1	Eenvoudige mishandeling (art. 300 Sr)	392
23.2	Mishandeling met voorbedachte raad (art. 301 Sr)	393
23.3	Zware mishandeling (art. 302 Sr)	394
23.4	Zware mishandeling met voorbedachte raad (art. 303 Sr)	395
23.5	Strafverzwarende omstandigheden (art. 304 Sr)	395
23.6	Deelneming aan aanval of vechterij (art. 306 Sr)	397
23.7	Dood door schuld (art. 307 Sr)	399
23.8	Zwaar lichamelijk letsel door schuld (art. 308 Sr)	400

24	DIEFSTAL EN STROPERIJ	
24.1	Diefstal (art. 310 Sr)	403
24.2	Diefstal onder verzwarende omstandigheden (art. 311 Sr)	408
24.3	Diefstal met geweld (art. 312 Sr)	411
24.4	Stroperij (art. 314 Sr)	413
24.5	Gekwalificeerde stroperij (art. 315 Sr)	414
24.6	Diefstal niet of alleen op klacht vervolgbaar (art. 316 Sr)	414
25	AFPERSING EN AFDREIGING	
25.1	Afpersing (art. 317 Sr)	416
25.2	Afdreiging (art. 318 Sr)	418
25.3	Afpersing/afdreiging niet of alleen op klacht vervolgbaar (art. 319 Sr)	419
26	VERDUISTERING	
26.1	Verduistering (art. 321 Sr)	420
26.2	Verduistering in dienstbetrekking/beroep (art. 322 Sr)	423
26.3	Verduist. ter voorber./makkelijk maken terr. misdr. (art. 322a Sr)	423
26.4	Verduistering door voogd, enz. (art. 323 Sr)	423
26.5	Verduistering niet of alleen op klacht vervolgbaar (art. 324 Sr)	424
27	BEDROG	
27.1	Oplichting (art. 326 Sr)	425
27.2	Flessentrekkerij (art. 326a)	435
27.3	Online handelsfraude (art. 326e Sr)	436
27.4	Bedrog niet of alleen op klacht vervolgbaar (art. 338 Sr)	437
28	VERNIELING	
28.1	Inleiding	438
28.2	Vernieling (art. 350 Sr)	439
28.3	Vernieling van gebouw of (lucht)vaartuig (art. 352 Sr)	441
28.4	Vernieling niet of alleen op klacht vervolgbaar (art. 353 Sr)	441
28.5	Strafverzwaringgronden (art. 354 Sr)	441
29	BEGUNSTIGING	
29.1	Inleiding	442
29.2	Opzetheling (art. 416 Sr)	442
29.3	Gewoonteheling (art. 417 Sr)	446
29.4	Schuldheling (art. 417bis Sr)	446
30	WITWASSEN	
31	OVERTREDINGEN	
31.1	Inleiding	450
31.2	Straatschenderij/baldadigheid (art. 424 Sr)	450
31.3	Gevaarlijk dier / aanhitsen dier (art. 425 Sr)	451
31.4	Handelingen in staat van dronkenschap (art. 426 Sr)	453
31.5	Hinderlijk volgen op openbare weg (art. 426bis Sr)	453
31.6	Diverse gevaarzettingsdelicten (art. 429 Sr)	454
31.7	Discriminatie in uitoefening ambt/beroep/bedrijf (429quater Sr)	455
31.8	Burengerucht (art. 431 Sr)	455
31.9	Opgeven valse identificerende pers. gegevens (art. 435, 4 Sr)	456

31.10	Verzuim handelaar gebruikt/ongeregeld goed (art. 437 Sr)	457
31.11	Verboden handel (437bis Sr)	459
31.12	Overtreding gemeenteverordening tegen heling (art. 437ter Sr)	459
31.13	Gebruik verborgen camera in publiek toeg. plaats (art. 441b Sr)	459
31.14	Weigering hulpbetoon (art. 446 Sr)	462
31.15	Niet voldoen aan identificatieplicht (art. 447e Sr)	462
31.16	Openbare dronkenschap (art. 453 Sr)	463
31.17	Zich bevinden op verboden grond (art. 461 Sr)	463
32	OPIUMWET	
32.1	Inleiding	464
32.2	Definitiebepaling (art. 1 Opiumwet)	464
32.3	Verbodsbepalingen lijst I (art. 2 Opiumwet)	465
32.4	Verbodsbepalingen lijst II (art. 3 Opiumwet)	467
32.5	Verbod aanprijzing/uitzondering (art. 3b Opiumwet)	467
32.6	Toezichthouders (art. 8j Opiumwet)	468
32.7	Opsporingsambtenaren (art. 8k Opiumwet)	468
32.8	Bevoegdheden Opiumwet (art. 9 Opiumwet)	468
32.9	Strafbepaling (art. 10 Opiumwet)	468
32.10	Vorbereiden/bevorderen Ow-misdrijven (art. 10a Ow)	469
32.11	Strafbepaling (art. 11 Opiumwet)	470
32.12	Vergemakkelijking illegale hennepcultuur (art. 11a Opiumwet)	470
32.13	Deelneming aan organisatie (art. 11b Opiumwet)	471
32.14	Overtr./misdr., toepasselijkheid strafwet NL (art. 13 Opiumwet)	471
32.15	Gemeentelijke strafbepalingen	471
32.16	Coffeeshops en sluiting lokalen/woningen	472
32.17	Jurisprudentie algemeen	472
32.18	Jurisprudentie hennepkwekerij / diefstal elektriciteit	473
33	WET WAPENS EN MUNITIE	
33.1	Inleiding	475
33.2	Algemene bepalingen: definities (art. 1 WWM)	475
33.3	Alg. bepalingen: categorieën wapens/munitie (art. 2 WWM)	477
33.4	Onderdelen/hulpstukken (art. 3 WWM)	480
33.5	Art. 3a t/m 6 WWM	480
33.6	Bepalingen voor wapens van categorie I (art. 13 WWM)	481
33.7	Voorhanden hebben wapens/munitie cat. II-IV (art. 26 WWM)	484
33.8	Dragen wapens/munitie cat. II, III en IV (art. 27 WWM)	485
33.9	Bevoegdheden WWM (art. 49 e.v. WWM)	485
33.10	Strafbaarstellingen, misdrijf/overtreding (art. 54 t/m 56 WWM)	485
33.11	Regeling wapens en munitie (RWM)	487
33.12	Overige jurisprudentie Wet wapens en munitie	489
33.13	Vuurwapenbezit en voorgeleiden bij de OvJ/RC	489
34	WEGENVERKEERSWET 1994	
34.1	Inleiding WVV	490
34.2	Definities (art. 1 WVV)	490
34.3	Gevaar en hinder (art. 5 WVV)	491
34.4	Dood en letsel door schuld (art. 6 WVV)	492
34.5	Verlaten plaats ongeval (art. 7 WVV)	492
34.6	Rijden onder invloed (art. 8 WVV)	496

34.7	Rijden tijdens obm/ongeldigverkl./invord./enz. (art. 9 WVV)	496
34.8	Wedstrijdverbod (art. 10 WVV)	499
34.9	Joyriding (art. 11 WVV)	499
34.10	Slecht zichtbaar of vals kenteken (art. 41 WVV)	500
34.11	Rijbewijsplicht (art. 107 WVV)	501
34.12	Informatieplicht eigenaar of houder motorrijtuig (art. 165 WVV)	501
34.13	Strafbepaling art. 6 WVV (art. 175 WVV) / vh	502
34.14	Ontz. besturen motorrijtuigen ter zake Sr (art. 179a WVV)	503
Bijlage: Kwaliteitsstandaard procesdossier VVC		504
REGISTER		518

1. De opsporingsambtenaar

1.1 Opsporingsbevoegdheid algemeen opsporingsambtenaar

In art. 141 Sv worden de opsporingsambtenaren opgesomd die met de opsporing van *alle* strafbare feiten zijn belast (ook uit bijzondere wetten, tenzij de betreffende wet anders vermeldt). Vandaar dat we ook wel spreken van *algemeen* opsporingsambtenaren. Let wel op dat de onder c genoemde KMar en de onder d genoemde opsporingsambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten in de uitoefening van hun algemene opsporingsbevoegdheid beperkt zijn. Zie daarover 1.2 en 1.3.

Art. 141 Sv

Met de opsporing van strafbare feiten zijn belast:

- a. de OvJ's;
- b. de ambtenaren van politie, bedoeld in art. 2, onder a, van de Politiewet 2012 en de ambtenaren van politie, bedoeld art. 2, onder c en d (*MH: niet dus onder b, zie voor art. 2 Politiewet 2012 hierna*) van die wet, voor zover zij zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak (*cursief MH*);
- c. de door Onze Minister van Veiligheid en Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Defensie aangewezen militairen van de KMar (*MH: zie 1.2*);
- d. de opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten, bedoeld in art. 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten (*MH: zie 1.3*).

Het in art. 141 onder b Sv genoemde art. 2 Politiewet 2012 luidt als volgt.

Art. 2 Politiewet 2012

Ambtenaren van politie in de zin van deze wet zijn:

- a. ambtenaren die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak;
- b. ambtenaren die zijn aangesteld voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten dienste van de politie;
- c. vrijwillige ambtenaren die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, onderscheidenlijk voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten dienste van de politie;
- d. ambtenaren van de rijksrecherche die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, onderscheidenlijk voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten dienste van de rijksrecherche.

Besluit rangen politie

Art. 1 Besluit rangen

1. Voor de ambtenaren, bedoeld in art. 2, onderdeel a, en b, indien zij zijn belast met de opsporing van alle strafbare feiten, en onderdeel d, van de Politiewet 2012, gelden de volgende rangen:
  - a. eerste hoofdcommissaris;
  - b. hoofdcommissaris;
  - c. commissaris;
  - d. hoofdinspecteur;
  - e. inspecteur;
  - f. brigadier;
  - g. hoofdagent;
  - h. agent;
  - i. surveillant van politie;
  - j. aspirant.

2. Een in het eerste lid eerdergenoemde rang is hoger dan een later genoemde rang.

Art. 2 Besluit Rangen

1. De volgende rangen zijn verbonden aan de volgende functies:
  - a. aspirant voor degene die op grond van art. 3, eerste, tweede of derde lid, van het Besluit algemene rechtspositie politie is aangesteld als aspirant;
  - b. surveillant van politie voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 4 en 5;
  - c. agent voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 6;
  - d. hoofdagent voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 7;
  - e. brigadier voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 8;
  - f. inspecteur voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 9 en 10;
  - g. hoofdinspecteur voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 11 en 12;
  - h. commissaris voor functies die zijn gewaardeerd op schaal 13 en hoger;
  - i. hoofdcommissaris voor de functie van politiefchef van een regionale eenheid en voor de functie van het hoofd van een landelijke eenheid;
  - j. eerste hoofdcommissaris voor de functie van korpschef.
2. De functies, bedoeld in het eerste lid, onder b tot en met j, zijn de functies die zijn beschreven en gewaardeerd op grond van de regeling, bedoeld in art. 6, tweede lid, van het Besluit bezoldiging politie.

Art. 2a Besluit rangen

Onverminderd het bepaalde in art. 45 van het Besluit rechtspositie vrijwillige politie, gelden voor de ambtenaren van politie aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, bedoeld in art. 2, onderdeel a, van de Politiewet 2012, de volgende rangen:

- a. aspirant voor degene die is aangesteld als vrijwillige ambtenaar in opleiding, bedoeld in art. 1, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit rechtspositie vrijwillige politie;
- b. surveillant van politie voor de vrijwillige ambtenaar van politie, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, die is belast met:
  1. a. het surveilleren, het treffen van maatregelen ter handhaving van de openbare orde en het verlenen van hulp op openbare plaatsen,
    - b. het opsporen van overtredingen en misdrijven waarop als hoofdstraf maximaal een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of een geldboete van de vierde categorie is gesteld,
    - c. het vaststellen van gedragingen als bedoeld in de Wet administratief-rechtelijke handhaving verkeersvoorschriften,
    - d. het houden van toezicht op en het verzorgen van ingeslotenen, zijnde degenen die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd en daarnaast degenen die ten behoeve van hulpverlening aan hem op het politiebureau zijn ondergebracht, en
    - e. het verrichten van werkzaamheden op de meldkamer en de receptie van het politiebureau en van administratieve werkzaamheden.
  2. De vrijwillige ambtenaar kan tevens, met instemming van het bevoegd gezag, worden ingezet bij specialistische werkzaamheden die niet behoren tot de werkzaamheden bedoeld in 1., voor zover hij beschikt over de daarvoor vereiste opleiding en ervaring. Tot specialistische werkzaamheden wordt in ieder geval gerekend assistentie bij opsporingsonderzoeken naar andere misdrijven dan die bedoeld in 1, onder b.
- c. de rangen, bedoeld in art. 1, eerste lid, onderdeel c t/m h, voor de vrijwillige ambtenaar van politie, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, die is belast met taken in onderdeel b., na instemming van de korpschef, zelfstandig dan wel in voorkomende gevallen onder begeleiding van een ambtenaar van

politie aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, bedoeld in art. 2, onderdeel a, van de Politiewet 2012, met eenzelfde rang of een hogere rang, de werkzaamheden uitoefenen die verband houden met de volledige politietak voor zover hij beschikt over de daarvoor vereiste opleiding en ervaring.

1.2 Opsporingsbevoegdheid KMar

De KMar heeft v.w.b. haar opsporingsbevoegdheid dezelfde positie als de politie en een aantal bijzondere opsporingsdiensten. In art. 141 Sv (opsomming algemeen opsporingsambtenaren, zie 1.1) zijn in onderdeel c opgenomen de door de Minister van Veiligheid en Justitie in overeenstemming met de Minister van Defensie aangewezen militairen van de KMar. Zie voor die aanwijzing art. 1 en 2 van de Aanwijzingsregeling algemeen opsporingsambtenaren KMar.

Art. 1 Aanwijzingsregeling algemeen opsporingsambtenaren KMar

De officieren en de onderofficieren der KMar zijn voor zover zij namens de Commandant der KMar geschikt en bekwaam zijn geoordeeld, met de opsporing van strafbare feiten belast.

Art. 2 Aanwijzingsregeling algemeen opsporingsambtenaren KMar

Met de opsporing van strafbare feiten zijn eveneens belast de militairen van de KMar die zijn toegelaten tot de fase beroepspraktijkvorming van de opleiding algemeen opsporingsambtenaar KMar in de gevallen waarbij tijdens die fase van de opleiding door hen daadwerkelijk politietaken worden uitgeoefend.

De politietaken van de KMar zijn limitatief opgesomd in **art. 4, 1e lid, van de Politiewet 2012**:

1. Aan de KMar, die onder het beheer van Onze Minister van Defensie staat, zijn, onverminderd het bepaalde bij of krachtens andere wetten, de volgende politietaken opgedragen:
  - a. het waken over de veiligheid van de leden van het koninklijk huis, in samenwerking met andere daartoe aangewezen organen;
  - b. de uitvoering van de politietaak ten behoeve van Nederlandse en andere strijdkrachten, alsmede internationale militaire hoofdkwartieren, en ten aanzien van tot die strijdkrachten en hoofdkwartieren behorende personen;
  - c. de uitvoering van de politietaak op de luchthaven Schiphol en op de andere door Onze Minister en Onze Minister van Defensie aangewezen luchtvaartterreinen, alsmede de beveiliging van de burgerluchtvaart;
  - d. de verlening van bijstand alsmede de samenwerking met de politie krachtens deze wet, daaronder begrepen de assistentieverlening aan de politie bij de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit;
  - e. de uitvoering van de politietaak op plaatsen onder beheer van Onze Minister van Defensie, op verboden plaatsen die krachtens de Wet bescherming staatsgeheimen ten behoeve van de landsverdediging zijn aangewezen, alsmede op het terrein van de ambtswoning van Onze Minister-President;
  - f. de uitvoering van de bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 opgedragen taken, waaronder begrepen de bediening van de daartoe door Onze Minister voor Immigratie en Asiel aangewezen doorlaatposten en het, voor zover in dat verband noodzakelijk, uitvoeren van de politietaak op en nabij deze doorlaatposten, alsmede het verlenen van medewerking bij de aanhouding of voorgeleiding van een verdachte of veroordeelde;
  - g. de bestrijding van mensensmokkel en van fraude met reis- en identiteitsdocumenten;

- h. het in opdracht van Onze Minister en Onze Minister van Defensie ten behoeve van De Nederlandsche Bank N.V. verrichten van beveiligingswerkzaamheden.

In art. 4, lid 4, wordt (naar analogie van art. 6, 2e lid, van de Politiewet 2012 v.w.b. de politie) vastgelegd dat een krachtens art. 141 Sv aangewezen militair van de KMar, hoewel bevoegd tot de opsporing van alle strafbare feiten, zich onthoudt van optreden anders dan in het kader van de uitoefening van zijn politietaken. 'Daarmee wordt uitgedrukt dat bij het overtreden van dit voorschrift weliswaar de rechtmatigheid van het optreden van de militair van de KMar niet kan worden aangevochten, maar wel wordt gehandeld in strijd met de instructienorm zich van optreden te onthouden anders dan in het kader van de uitoefening van zijn politietaken. Het niet inachtnemen van die instructienorm kan disciplinaire repercussies hebben'.¹

1.3 Opsporingsbevoegdheid bijzondere opsporingsdiensten

Ingevolge art. 141 onder d Sv (zie 1.1) hebben de opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten als bedoeld in art. 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten ook algemene opsporingsbevoegdheid.

Onderstaand de belangrijkste wetsartikelen uit de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten (Wet Bod).

Art. 1 Wet Bod

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- bijzondere opsporingsdienst: een van de diensten, bedoeld in art. 2;
- opsporingsambtenaar: een ambtenaar van een bijzondere opsporingsdienst die is aangesteld voor de uitvoering van de taken, bedoeld in art. 3;
- Onze betrokken Minister: Onze minister onder wie een bijzondere opsporingsdienst ressorteert.

Art. 2 Wet Bod

Er zijn vier bijzondere opsporingsdiensten, te weten:

- een bijzondere opsporingsdienst, ressorterend onder Onze Minister van Financiën (MH: de *Belastingdienst / Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst*);
- een bijzondere opsporingsdienst, ressorterend onder Onze Minister van Infrastructuur en Milieu (MH: de *Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport*);
- een bijzondere opsporingsdienst, ressorterend onder Onze Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (MH: de *Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit*);
- een bijzondere opsporingsdienst, ressorterend onder Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (MH: de *Directie Opsporing van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid*).

Art. 3 Wet Bod

Een bijzondere opsporingsdienst is onder gezag van de OvJ belast met:

- de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde op de beleidsterreinen waarvoor Onze betrokken Minister verantwoordelijkheid draagt;
- de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde op een beleidsterrein waarvoor een andere minister dan de onder a. bedoelde, verantwoordelijkheid

---

¹ Wijzigingswet i.v.m. taken/bevoegdheden KMar (Kamerstukken 30557 nr. 3).

- draagt en die door die minister in overeenstemming met Onze betrokken Minister en Onze Minister van Veiligheid en Justitie aan die bijzondere opsporingsdienst is opgedragen;
- c. opsporingshandelingen in verband met strafbare feiten die zijn geconstateerd in het kader van de taakuitoefening bedoeld onder a. en b. en die met die taakuitoefening verband houden;
  - d. de opsporing van andere strafbare feiten, indien de bijzondere opsporingsdienst daarmee is belast door de OvJ.

Art. 4 Wet Bod

De OvJ kan, onverlet de toepassing van art. 80, vierde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de betrokken opsporingsambtenaren de nodige aanwijzingen geven voor de vervulling van de in art. 3 bedoelde taken.

Art. 5 Wet Bod

De opsporingsambtenaar is bevoegd zijn taak uit te oefenen in het gehele land.

Art. 6 Wet Bod

1. De opsporingsambtenaar is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn taak geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt.
2. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.
3. De opsporingsambtenaar is bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van zijn taak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid, die van de opsporingsambtenaar zelf of van derden en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.
4. De uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste en derde lid, dient in verhouding tot het beoogde doel redelijk en gematigd te zijn.
5. Met overeenkomstige toepassing van art. 9 van de Politiewet 2012 wordt een Ambtsinstructie voor de opsporingsambtenaren vastgesteld.

Art. 6a Wet Bod

De opsporingsambtenaar is bevoegd tot het vorderen van inzage in een identiteitsbewijs als bedoeld in art. 1 van de Wet op de identificatieplicht van personen, voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn taak.

Verder zijn de volgende onderwerpen terug te vinden in de Wet Bod.

1. In hoofdstuk III: toezicht op de bijzondere opsporingsdiensten en ambtenaren.
2. In hoofdstuk IV: organisatie en beleid.
3. In hoofdstuk V: samenwerking met de politie en andere diensten.
4. In hoofdstuk VI: behandeling van klachten.

Kamerstukken

- 'Het optreden van de inspectie is in het algemeen gericht op bestuurlijke handhaving en afdoening, tenzij deze mogelijkheid in de ('ordenende') wet ontbreekt'.
- 'Het opmaken van een pv kan in de praktijk een eenvoudige onregelmatigheid helpen ten goede te keren. In veel gevallen zullen geconstateerde overtredingen niet gepaard behoeven te gaan met een echt opsporingsonderzoek. Het betreffen voorts situaties waarbij geen vertakkingen naar andere delicten aan de orde zijn. Overheveling van het opmaken van dit type pv's naar de

reguliere politie of de bijzondere opsporingsdiensten zou een aanzienlijke extra werkdruk voor deze organisaties betekenen'.

- 'Gelet op de taakopdracht van de bijzondere opsporingsdienst is er (...) voor gekozen de bijzondere opsporingsdiensten een *algemene opsporingsbevoegdheid (cursief MH)* toe te kennen, op basis van art. 141 Sv. Dit ligt voor de hand nu de opsporingsdiensten als organisatie een formeelwettelijke grondslag krijgen en zij als formeelwettelijke taakopdracht krijgen: de algehele strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde op het beleidsterrein waarvoor de minister waaronder zij ressorteren verantwoordelijkheid draagt. Zoals uit art. 3 (...) volgt zijn zij daarbij niet alleen belast met de opsporing van de strafbare feiten uit de desbetreffende ordeningswetgeving, maar ook met de opsporing van andere strafbare feiten, die daarbij worden geconstateerd of waartoe de OvJ opdracht heeft gegeven. Bij een dergelijke algemene taakopdracht past het niet langer dat deze diensten hun opsporingsbevoegdheid ontlenen aan art. 142 Sv, dat in beginsel een regeling geeft voor een beperkte of bijzondere opsporingsbevoegdheid'.

1.4 Opsporingsbevoegdheid boa

Informatie van www.justis.nl/producten/boa (website van het Ministerie van Veiligheid en Justitie)

- 'Een boa is een ambtenaar met opsporingsbevoegdheid. (...). Boa's worden (...) ingezet om de veiligheid te handhaven. Zo zijn er bijv. boa's die voor gemeenten het parkeerbeleid handhaven. Maar ook jachtopzichters, milieu-inspecteurs en leerplichtambtenaren zijn boa's. Een boa kan verdachten aanhouden en mag boetes uitschrijven'.
- 'Een boa is echter geen politieagent. Een politieagent heeft een algemene opsporingsbevoegdheid en mag alle strafbare feiten opsporen. De strafbare feiten die een boa mag opsporen, staan vermeld in de domeinenlijst en in zijn takenpakket. Justis² verstrekt deze akte van opsporingsbevoegdheid. Daarmee kunnen boa's aantonen dat ze betrouwbaar en bekwaam zijn en als boa mogen werken. De akte van opsporingsbevoegdheid moet door de werkgever van de boa worden aangevraagd.
- 'Boa's die veel contact hebben met het publiek – bijv. parkeercontroleurs, hoofdconducteurs en ook boswachters - dragen een insigne. Dankzij dit insigne is meteen duidelijk dat de boa "bijzondere bevoegdheden" heeft, zoals het uitschrijven van boetes en het aanhouden van verdachten. boa-werkgevers kunnen bij Justis het insigne voor hun medewerkers bestellen'.

Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar

- 'De boa heeft een specifieke, afgebakende taak waarvoor hij gericht opgeleid kan worden'.
- 'De domeinen bevatten maximale opsporingspakketten. De boa in bezoldigde dienst kan formeel beschikken over alle opsporingsbevoegdheden binnen het betreffende domein. Met het oog op nut en noodzaak wordt er echter van uitgegaan dat de boa-werkgever het pakket aan opsporingsbevoegdheden koppelt aan de taakomschrijving van zijn boa's. Het gebruik van opsporingsbevoegdheden dient immers altijd gekoppeld te zijn aan de vervulling van de aan de functie gerelateerde taken. Daarom dient de boa-werkgever middels het aanvraagformulier de taakomschrijving te beschrijven en daarbij de gewenste opsporingsbevoegdheden binnen een domein aan te kruisen'.
- 'Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de boa bevoegdheden aanwendt die buiten zijn taakomschrijving vallen. De enige uitzondering hierbij vormen de

² Screeningsautoriteit Ministerie van Veiligheid en Justitie, zie www.justis.nl.

toegevoegde strafrechtartikelen waarvoor de boa een pv van bevindingen kan opmaken indien hij wordt geconfronteerd met agressie en geweld tijdens de uitvoering van zijn taken'.

Aanwijzing boa's in Sv

Art. 142 Sv

1. Met de opsporing van strafbare feiten zijn als boa belast:
  - a. de personen aan wie door Onze Minister van Veiligheid en Justitie, onderscheidenlijk het College van PG's een akte van opsporingsbevoegdheid is verleend;
  - b. de meerderjarige personen, behorend tot door Onze Minister van Veiligheid en Justitie aangewezen categorieën of eenheden;
  - c. de personen die bij bijzondere wetten met de opsporing van de daarin bedoelde strafbare feiten worden belast, met uitzondering van de opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten als bedoeld in art. 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten³, *of die bij verordeningen zijn belast met het toezicht op de naleving daarvan, een en ander voor zover het die feiten betreft en de personen zijn beëdigd.*
MH: naast de boa's blijven ook de in art. 141 Sv genoemde opsporingsambtenaren bevoegd tot de opsporing van de in bijzondere wetten genoemde strafbare feiten, tenzij de betreffende bijzondere wet anders bepaalt. Het zijn immers niet voor niets 'algemeen' opsporingsambtenaren.
2. De opsporingsbevoegdheid strekt zich uit tot de in de akte of aanwijzing aangeduide strafbare feiten (*MH: bijv. zwartrijden*); de akte of aanwijzing kan bepalen dat de opsporingsbevoegdheid alle strafbare feiten omvat (*MH: uitzonderlijk. Zie wel de boa's van domein 6: alle strafbare feiten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de betreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket!*).
3. Onze Minister van Veiligheid en Justitie kan bepalen dat voor door hem aan te wijzen categorieën of eenheden van de in het eerste lid, onder c, genoemde buitengewone opsporingsambtenaren, de opsporingsbevoegdheid zich mede uitstrekt over andere strafbare feiten; het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.
4. Bij algemene maatregel van bestuur (*MH: het Besluit boa, zie hierna*) worden regels gegeven omtrent de verlening van de akte en het doen van de aanwijzing, het grondgebied waarvoor de opsporingsbevoegdheid geldt, de beëdiging en de instructie van de boa's, het toezicht waaraan zij zijn onderworpen en de wijze waarop Onze Minister van Veiligheid en Justitie de opsporingsbevoegdheid van afzonderlijke personen kan beëindigen. Voorts kunnen regels worden gegeven over de eisen van bekwaamheid en betrouwbaarheid waaraan zij moeten voldoen.
5. Van een Besluit als bedoeld in het eerste lid, onder b, of derde lid, wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Besluit boa (gebaseerd op art. 142 lid 4 Sv).

Art. 2 Besluit boa

De boa die beschikt over:

- a. een titel van opsporingsbevoegdheid,

³ Zie hierover 1.3.

- b. de bekwaamheid en betrouwbaarheid voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden, en
- c. een akte van beëdiging,

is bevoegd op het grondgebied, vermeld in die akte, de opsporingsbevoegdheden uit te oefenen ter zake van de feiten die in die akte zijn vermeld en daarvan ambtseidig pv op te maken als bedoeld in art. 152 Sv.⁴

Art. 19 Besluit boa

1. Onze Minister maakt ten behoeve van de beëdiging een akte van beëdiging op. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een door Onze Minister vastgesteld model.
2. In de akte van beëdiging zijn in elk geval opgenomen de feiten tot de opsporing waarvan de desbetreffende persoon beëdigd is (*MH: zie hierna onder 'de domeinen'*) en het grondgebied waarvoor de opsporingsbevoegdheid geldt. Als grondgebied wordt bepaald het gebied waarop de desbetreffende persoon zijn functie uitoefent in verband waarmee hij tot boa wordt beëdigd.
3. Indien de boa bevoegd is politiebevoegdheden uit te oefenen dan wel geweldmiddelen, als bedoeld in art. 37, derde lid, van de Ambtsinstructie voor de politie, de KMar en andere opsporingsambtenaren, te gebruiken, wordt daarvan aantekening gemaakt op de akte.

Art. 27 Besluit boa

In het pv van opsporingshandelingen of in enige andere schriftelijke verslaglegging van de uitoefening van bevoegdheden vermeldt de boa zijn standplaats en het nummer van zijn akte van beëdiging.

Conclusie opsporingsbevoegdheid boa's

Algemeen opsporingsambtenaren zijn dus bevoegd tot de opsporing van *alle* strafbaar gestelde feiten. Boa's zijn als regel bevoegd tot de opsporing van een *bepaald* aantal strafbare feiten. Welke feiten dat zijn is afhankelijk van het domein waarin de boa is aangesteld.

De domeinen

De boa wordt aangesteld binnen een bepaald domein, wat ook op zijn akte van beëdiging wordt vermeld. *De boa is slechts opsporingsbevoegd t.a.v. de strafbare feiten die bij dat domein horen en zijn genoemd in de Beleidsregels boa* (voorheen de Circulaire boa en de Circulaire bekwaamheid boa). Als algemene eis geldt tevens dat de bevoegdheid geldt 'voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet' (aldus de Beleidsregels boa).

De volgende domeinen worden onderscheiden.

- I. Openbare ruimte.
- II. Milieu, welzijn en infrastructuur.
- III. Onderwijs.
- IV. Openbaar vervoer.
- V. Werk, inkomen en zorg.
- VI. Politieboa's.

---

⁴ Voor opsporingsbevoegdheid is dus vereist dat aan voornoemde punten a, b én c is voldaan, aldus ook HR 05-04-11, LJN BO6693 (onder verwijzing naar de Nota van toelichting bij het Besluit) (ook met noot Schalken in NJ 2011, 357).

Zie hierover uitgebreid voornoemde *Beleidsregels boa*, inclusief de *bekwaamheidseisen en bevoegdheden* per domein.⁵ In de voornoemde Beleidsregels is ook verwerkt informatie over de opleidingseisen én het toekennen van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen uit de Politiewet (bijv. het toepassen van geweld, veiligheidsfouillering, gebruik van handboeien, wapenstok, pepperspray, surveillancehond en/of vuurwapen).

Bewijskracht pv van boa

Het pv van een boa heeft uitsluitend de bijzondere ('unieke') bewijskracht van art. 344 lid 2 Sv voor zover het betreft de opsporing van één of meerdere feiten met welke opsporing hij is belast. Uit het pv zal daarom moeten blijken voor welke strafbare feiten de boa opsporingsbevoegdheid heeft. Ook het domein waarbinnen de boa is aangesteld dient in het pv te worden vermeld.⁶ Betreft het feiten waarvoor géén opsporingsbevoegdheid bestaat, dan heeft een eventueel ter zake die feiten opgemaakt pv geen 'unieke' bewijskracht maar kan slechts gelden als een geschrift met beperkte bewijskracht: het kan alleen als bewijs worden gebruikt als er nog andere bewijsmiddelen zijn (art. 344 lid 1 onder 5 i.v.m. art. 344 lid 2 Sv).⁷ Boa's zouden daarom ook een pv op moeten maken (en niet moeten volstaan met een aangifte) als zij slachtoffer zijn geworden van een strafbaar feit en bevoegd zijn dat feit op te sporen. Op dat punt is het goed om te weten dat bij alle domeinen ambtsdwang, wederspanning, beletten, belemmeren, belediging (van een ambtenaar), bedreiging en eenvoudige mishandeling (van een ambtenaar) in de lijst staan van feiten waarvoor opsporingsbevoegdheid bestaat. Dit gaat in de praktijk nogal eens mis!!

Tot slot

- Een boa is dus *niet* beperkt in het gebruik van opsporingsbevoegdheden maar uitsluitend in de strafbare feiten die hij mag opsporen (namelijk beperkt tot de feiten vallend binnen het domein van aanstelling en zijn eigen taak).
- In geen enkel domein zijn de strafbare feiten van art. 34 Wet administratief-rechtelijk handhaving verkeersvoorschriften (Wet Mulder) opgenomen (niet voldoen aan vordering, verstrekken onjuiste gegevens (valse identificerende persoonsgegevens), verplichting inleveren rijbewijs): geen opsporingsbevoegdheid dus.

1.5 Territoriale bevoegdheid opsporingsambtenaar

Algemeen opsporingsambtenaar

Ingevolge art. 146 Sv is de bevoegdheid van ambtenaren met de opsporing van strafbare feiten belast, beperkt tot het grondgebied waarvoor zij zijn aangesteld of waar zij in overeenstemming met de bepalingen van de Politiewet buiten dat grondgebied hun taak vervullen.

Van belang voor de ambtenaar van politie is vervolgens art. 6 Politiewet 2012.

Art. 6 Politiewet 2012

1. De ambtenaar van politie is bevoegd zijn taak uit te oefenen in het gehele land.
2. Hoewel bevoegd in het gehele land, onthoudt de ambtenaar van politie die is tewerkgesteld bij een regionale eenheid, zich van optreden buiten zijn gebied van tewerkstelling, tenzij zijn optreden redelijkerwijs noodzakelijk is, dan wel

⁵ Voor de bekwaamheidseisen kan ook nog verwezen worden naar de Circulaire bekwaamheidseisen boa. Te raadplegen op overheid.nl.

⁶ In de meeste gevallen is dit vastgelegd in het aanwijzingsbesluit.

⁷ Zie uitgebreid het zakboek Pv en Bewijsrecht.

ingevolge regels, gesteld bij of krachtens de wet, dan wel in opdracht of met toestemming van het bevoegd gezag over de politie.

Een algemeen opsporingsambtenaar zijnde ambtenaar van politie kan dus rechtsgeldige opsporingshandelingen verrichten in het gehele land. Lid 2 dient gezien te worden als een instructienorm aan de politie en is geen garantienorm waarop de burger zich kan beroepen, ook niet bij de strafrechter.⁸

Bijzondere opsporingsdiensten

Ingevolge art. 5 Wet Bod is de opsporingsambtenaar bevoegd zijn taak uit te oefenen in het gehele land.

Boa

Ingevolge art. 2 Besluit boa (zie 1.4) is de opsporingsbevoegdheid van die ambtenaar beperkt tot het grondgebied, vermeld in de akte van beëdiging. Zie hierover 1.4.

In de akte's is echter steeds bepaald dat de boa bevoegd is voor het grondgebied van Nederland. Boa's zijn dus landelijk bevoegd. 'Hierdoor kunnen afspraken worden gemaakt over de inzet van boa's op regionaal niveau. Aan de mogelijkheid om landelijk te werken worden voorwaarden gesteld. De boa onthoudt zich – zoals een politiefunctienaris – in principe van optreden buiten zijn gebied van aanstelling.⁹ Hij mag alleen dan optreden buiten zijn eigen gebied, indien dat gebeurt in overleg met het bevoegde gezag (de lokale driehoek) en – indien van toepassing – in overleg met het bevoegd gezag van een eventueel ander gebied dan het gebied van aanstelling'.¹⁰

1.6 HulpOvJ's

Art. 146a Sv

Ter plaatse waar en binnen de grenzen binnen welke zij bevoegd zijn tot opsporing, zijn hulpOvJ:

- a. de door Onze Minister van Veiligheid en Justitie aangewezen ambtenaren van politie, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak;
- b. de officieren van de KMar;
- c. de door Onze Minister van Veiligheid en Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Defensie aangewezen onderofficieren van de KMar;
- d. de door Onze Minister van Veiligheid en Justitie aangewezen opsporingsambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten, bedoeld in art. 2 van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten¹¹ *en boa*.

Over het algemeen worden er drie voorwaarden gesteld voordat iemand hulpOvJ is:

1. Een minimale rang.
2. Een (her)certificeringseis.
3. Een ervaringseis.

Is aan één van deze eisen niet voldaan, dan is de ambtenaar geen hulpOvJ.

De belangrijkste aanwijzing van hulpOvJ's vindt plaats in de regeling hulpOvJ's 2008. Zie voor alle op basis van art. 146a Sv a, c en d aangewezen hulpOvJ's, inclusief incidentele individuele aanwijzingen, overheid.nl. Zie voor de bevoegdheden van de hulpOvJ het zakboek *Strafvordering voor de hulpOvJ*.

---

⁸ HR, NJ 1985/154 en HR, DD 1994/317 (oude wetgeving). Zie ook Kamerstukken 30557, nr. 3 (MvT wijziging Politiewet 1993), p. 2.

⁹ Zie art. 6 lid 2 van de Politiewet 2012.

¹⁰ Beleidsregels boa.

¹¹ Zie hierover 1.3.